

UZASADNIENIE

Na podstawie upoważnienia zawartego w art. 30 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762 oraz z 2022 r. poz. ...), zwanej dalej „ustawą – Karta Nauczyciela”, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy oraz po zasięgnięciu opinii Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, określa, w drodze rozporządzenia, corocznie wysokość minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego dla nauczycieli realizujących tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin, o którym mowa w art. 42 ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela, oraz dla nauczycieli, których tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin ustala się na podstawie art. 42 ust. 7 tej ustawy, oraz sposób udokumentowania prawa do określonej stawki wynagrodzenia zasadniczego.

Nowelizacja rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005 r. w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 416, z późn. zm.) jest konieczna ze względu na zmiany przewidziane w ustawie z dnia 24 marca 2022 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela (druk senacki nr 677).

Celem niniejszego rozporządzenia jest podwyższenie od dnia 1 maja 2022 r. minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli. Zmiana ta umożliwi jednocześnie podwyższenie od dnia 1 maja 2022 r. dodatków do wynagrodzenia zależnych od wynagrodzenia zasadniczego.

Przepis art. 1 ustawy z dnia 24 marca 2022 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela (druk senacki nr 677) przewiduje dodanie w ustawie – Karta Nauczyciela art. 93a, zgodnie z którym w okresie od dnia 1 maja 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r. średnie wynagrodzenie nauczycieli ustalone w sposób określony w art. 30 ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela zwiększa się o 4,4%. Podwyższenie wynagrodzeń nauczycieli w związku z tą zmianą nastąpi nie później niż do dnia 30 czerwca 2022 r., z wyrównaniem od dnia 1 maja 2022 r.

Zgodnie z art. 30 ust. 1 ustawy – Karta Nauczyciela wynagrodzenie zasadnicze jest jednym ze składników średniego wynagrodzenia nauczycieli, o którym mowa w art. 30 ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela. Wzrost średniego wynagrodzenia nauczycieli powoduje także wzrost wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatków od niego zależnych.

W celu zachowania dotychczasowej struktury wynagrodzenia nauczycieli, zgodnie z projektem rozporządzenia od dnia 1 maja 2022 r. minimalne stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, określone w tabeli stanowiącej załącznik do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005 r. w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy, również wzrosną o 4,4%. Ponadto, w związku z ustaloną w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 września 2021 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2022 r. (Dz. U. poz. 1690) kwotą minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2022 r. w wysokości 3 010 zł, w projekcie rozporządzenia proponuje się zwiększenie wynagrodzenia zasadniczego dla nauczycieli stażystów i nauczycieli kontraktowych w drugiej grupie zaszeregowania płacowego: dla nauczyciela stażysty do kwoty 3 010 zł oraz dla nauczyciela kontraktowego do kwoty 3 079 zł.

W wyniku powyższych zmian, wzrost minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego dla nauczycieli z dotychczasowej drugiej grupy zaszeregowania płacowego (posiadających tytuł zawodowy magistra bez przygotowania pedagogicznego lub tytuł zawodowy licencjata (inżyniera) z przygotowaniem pedagogicznym – ok. 17,4 tys. etatów) wyniesie dla:

- nauczycieli stażystów – 6,8% (wzrost o 192 zł),
- nauczycieli kontraktowych – 9,1% (wzrost o 256 zł).

Dla nauczycieli mianowanych oraz dyplomowanych z drugiej grupy zaszeregowania płacowego (posiadających tytuł zawodowy magistra bez przygotowania pedagogicznego lub tytuł zawodowy licencjata (inżyniera) z przygotowaniem pedagogicznym) oraz nauczycieli z pierwszej grupy zaszeregowania płacowego (tytuł zawodowy magistra z przygotowaniem pedagogicznym), proponowany wzrost minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego wyniesie 4,4%.

Projekt rozporządzenia przewiduje również zmianę w tabeli stanowiącej załącznik do rozporządzenia, określającej wysokość minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego, polegającą na połączeniu dotychczasowego trzeciego poziomu zaszeregowania płacowego (przewidzianego dla nauczycieli posiadających „Tytuł zawodowy licencjata (inżyniera) bez przygotowania pedagogicznego, dyplom ukończenia kolegium nauczycielskiego lub nauczycielskiego kolegium języków obcych, pozostałe wykształcenie”) z drugim poziomem zaszeregowania płacowego (przewidzianego dotychczas dla nauczycieli posiadających tytuł zawodowy magistra bez przygotowania pedagogicznego lub tytuł zawodowy licencjata (inżyniera) z przygotowaniem pedagogicznym). W efekcie zmiany, dla nauczycieli obecnego trzeciego poziomu zaszeregowania płacowego („Tytuł zawodowy licencjata (inżyniera) bez przygotowania pedagogicznego, dyplom ukończenia kolegium nauczycielskiego lub nauczycielskiego kolegium języków obcych, pozostałe wykształcenie”) będą obowiązywały takie same minimalne stawki wynagrodzenia zasadniczego, jak dla nauczycieli drugiego poziomu zaszeregowania płacowego.

W wyniku podwyższenia minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli oraz połączenia trzeciego poziomu zaszeregowania płacowego z poziomem drugim, wzrost minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego dla nauczycieli z dotychczasowej trzeciej grupy zaszeregowania płacowego (posiadających tytuł zawodowy licencjata (inżyniera) bez przygotowania pedagogicznego, dyplom ukończenia kolegium nauczycielskiego lub nauczycielskiego kolegium języków obcych lub pozostałe wykształcenie – ok. 6,4 tys. etatów) wyniesie dla:

- nauczycieli stażystów – 7,5% (wzrost o 210 zł),
- nauczycieli kontraktowych – 9,3% (wzrost o 261 zł),
- nauczycieli mianowanych – 10,3% (wzrost o 293 zł),
- nauczycieli dyplomowanych – 19,5% (wzrost o 599 zł).

Ustalone w ten sposób minimalne stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli o najniższym uposażeniu umożliwią zapewnienie tym pracownikom wynagrodzenia na poziomie nie niższym niż minimalne wynagrodzenie za pracę (w sytuacji gdy ich wynagrodzenie jest jednoskładnikowe, tj. przysługuje im wyłącznie wynagrodzenie zasadnicze lub suma uwzględnianych składników wynagrodzenia ustalonych zgodnie z art. 6 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 10 października 2022 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę – Dz. U. z 2020 r. poz. 2207, jest mniejsza niż minimalne wynagrodzenie za pracę), a także ułatwią jednostkom samorządu terytorialnego uzyskanie średniego wynagrodzenia nauczycieli.

Podwyższenie wynagrodzeń nauczycieli w związku z powyższymi zmianami nastąpi nie później niż do dnia 30 czerwca 2022 r., z wyrównaniem od dnia 1 maja 2022 r.

Wynagrodzenie zasadnicze jest tylko jednym z elementów średniego wynagrodzenia nauczycieli, w związku z tym koszty związane ze wzrostem wysokości wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli zostaną uwzględnione przez jednostki samorządu terytorialnego w ramach polityki kształtowania wydatków ponoszonych w celu osiągnięcia średnich wynagrodzeń nauczycieli, o których mowa w art. 30 ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela.

Zgodnie z art. 30 ust. 6 ustawy – Karta Nauczyciela, organ prowadzący szkołę, będący jednostką samorządu terytorialnego, uwzględniając przewidywaną strukturę zatrudnienia, określa dla nauczycieli poszczególnych stopni awansu zawodowego, w drodze regulaminu: wysokość stawek dodatków, o których mowa w art. 30 ust. 1 pkt 2 ustawy – Karta Nauczyciela, szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw, o których mowa w art. 30 ust. 1 pkt 3 ustawy – Karta Nauczyciela, oraz wysokość i warunki wypłacania składników wynagrodzenia, o których mowa w art. 30 ust. 1 pkt 4 ustawy – Karta Nauczyciela, przy czym ich wysokość powinna zostać określona w taki sposób, aby średnie wynagrodzenia nauczycieli składające się ze składników, o których mowa w art. 30 ust. 1 ustawy – Karta Nauczyciela, odpowiadały na obszarze działania danej jednostki samorządu terytorialnego co najmniej średnim wynagrodzeniom nauczycieli, o których mowa w art. 30 ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela.

Środki finansowe niezbędne na zapewnienie średniego wynagrodzenia nauczycieli, zgodnie z art. 30 ust. 8 ustawy – Karta Nauczyciela, są zagwarantowane przez państwo w dochodach jednostek samorządu terytorialnego (m.in. w części oświatowej subwencji ogólnej).

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia ze względu na ważny interes społeczny związany z podwyższeniem wynagrodzenia nauczycieli. Proponowany termin wejścia w życie rozporządzenia umożliwi wypłatę podwyższonych minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycielom wraz z wyrównaniem od dnia 1 maja 2022 r. możliwie najszybciej po ogłoszeniu niniejszego rozporządzenia. Ponadto, zasady demokratycznego państwa prawa nie stoją na przeszkodzie, aby niniejsze rozporządzenie weszło w życie w ww. terminie.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji i Nauki.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Projekt rozporządzenia nie ma wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162, z późn. zm.).

Przedmiot regulacji nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Rozporządzenie nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Odnosząc się do § 12 pkt 1 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283), należy stwierdzić, że rozporządzenie uwzględnia regulacje, w stosunku do których nie ma możliwości, aby mogły być podjęte za pomocą alternatywnych środków.